

Goedemorgen allemaal,

Bij gelegenheid van het bezoek van Paus Franciscus aan Irak vind ik het nuttig om deze preek te beginnen met een verhaal over onze parochie in Mosoel, in Irak.

Één van de moeilijkste missies van ons Instituut van het Mensgeworden Woord (althans zo lijkt het mij) is de missie van de Argentijnse priester, pater Luis Montes. Hij is namelijk pastoor in het door oorlog verscheurde Mosoel, in Irak.

Onlangs kon deze priester voor de eerste keer in jaren weer de Heilige Mis vieren. Hij was verhinderd dit te doen sinds de aanval van de terroristen van ISIS in juni 2014, maar nu kon hij dus weer samen, met zijn parochianen de Mis vieren in zijn kerk, in het openbaar. De kerk heet "Saint George" (of Sint Joris in het Nederlands). De kerk was in de tussentijd natuurlijk aangevallen door de terroristen en werd ontheiligd, leeggeroofd en van binnen werd alles kapot gemaakt (beelden en versiering tezamen). In deze periode ging de Kerk in Mosoel bij wijze van spreken "terug naar de catacomben." De christenen werden vervolgd en gedood en veel families moesten vluchten, dat was een groot drama voor velen. Het was een hele gevaarlijke situatie voor alle katholieken en uiteraard ook voor onze paters-missionarissen daar.

Kunt u zich voorstellen hoe groot de vreugde van deze mensen was toen zij zich weer vrij en veilig voelden om hun geloof opnieuw in het openbaar te kunnen belijden? Zonder vervolging, zonder bang te zijn, zonder bedreiging om te worden vermoord? Zij gaan vast en zeker deze datum prikken als een bijzondere feestdag van de parochie: de datum waarop de Kerk daar weer tot leven is gekomen.

Er zijn twee dingen in deze situatie van pater Montes en zijn parochie Sint Joris in Mosoel, die de meeste indruk op mij hebben gemaakt.

Als eerste dat, ondanks alle moeilijkheden, de parochiegemeenschap intact is gebleven en is blijven geloven, of beter nog: de gemeenschap is juist enorm gegroeid in geloof, in liefde voor en met elkaar, in hoop en ook in eensgezindheid en onderlinge vereniging in het vertrouwen op God. En nu mogen zij de vruchten oogsten van hun volharding in de navolging van Christus, de Christus van de Zaligsprekingen, Die zegt: "Zalig de armen van geest, want aan hen behoort het Rijk der hemelen. Zalig de treurende, want zij zullen worden getroost. Zalig zijt gij, wanneer men u beschimpt, vervolgt en lasterlijk van allerlei kwaad beticht om Mijnentwil: Verheugt u en juicht want groot is uw loon in de hemel" (Mt. 5).

Dit zet mij aan het denken dat de Kerk veel meer is dan alleen maar een mooi versierd gebouw: want het kerkgebouw in Mosoel was kapot, maar de Kerk in Mosoel leeft nog! Het is dan ook veel méér dan een institutie: het kon in het openbaar zijn taak niet meer uitvoeren, maar de Kerk in Mosoel heeft alles toch overleefd, en vandaag mogen ze dáár, voor de eerste keer in de geschiedenis, het bezoek van de Paus organiseren.

De Kerk, beste mensen, dat zijn eigenlijk u en ik; christenen die "geënt" zijn, op én in de gekruisigde en verrezen Christus, en die hier en nu onder het dak in deze mooie tempel samenkomen om God te vereren, om God te bedanken en om God te smeken. Het zijn de mensen die streven elke dag van hun leven te richten op Christus, totdat zij één worden met Hem, en het is Hij, Christus, die de wederzijdse liefde van de christenen waarborgt. In Hem kunnen wij elkaar liefhebben, zónder Hem baat ons onze samenkomst hier vandaag weinig en zijn al de andere activiteiten in de kerk niets waard of zoals met de woorden van Paus Franciscus gezegd: "De Kerk is niet puur een non-profitorganisatie". Of anders gezegd in de woorden van Jezus van vandaag: "Maakt van het huis van mijn Vader geen markthal". De Kerk zonder Jezus dreigt dan iets anders te worden.

Het tweede opmerkelijk feit, dat enorme indruk heeft gemaakt, is dat pater Montes deze eerste Mis na drie jaar voor een "bijzondere intentie" heeft gevierd. U zult misschien wel denken: hij heeft de Mis vast "voor de vrede in het Midden-Oosten" opgedragen of misschien "voor de families en vluchtelingen in Irak". Maar neen! Hij heeft deze Mis gevierd voor Europa, en ik citeer hem letterlijk: "Europa, dat lijdt aan de gevolgen van het zich afkeren van God, onze Heer; moge het bloed van de martelaren hier in het Midden-Oosten, Europa beroeren en aanraken, zodat het weer wakker wordt."

("Which suffers from having turned away from Our Lord God, so that the blood of the martyrs here in the Middle East may stir Europe, touch it, so that it awakens.")

Dat een priester in deze rampzalige situatie de eerste Mis voor ons, hier in Europa, wil bidden zet mij ook aan het denken. Ten eerste: wij zitten echt in grote problemen en niet zomaar problemen, maar we zitten in een grote crisis in het geloof en in de liefde, die dus opgemerkt wordt door mensen aan de andere kant van de wereld. Maar daarentegen ten tweede, en dat is het mooie van de Katholieke Kerk: wij zijn verenigd met mensen over de gehele wereld en samen vormen wij één Kerk. Niet stedelijk, niet landelijk, maar universeel, dát is juist de betekenis van het woord Katholiek. En wij steunen elkaar in goede en in slechte tijden met alle soorten denkbare hulp. Denk aan het bezoek van Paus Franciscus dezer dagen en hoeveel vertroosting zijn bezoek daar aan de vervolgte christenen kan brengen.

Op deze dag kunnen wij ons afvragen op welke manier wij kunnen bijdragen aan de opbouw van de Kerk hier in Nederland. En dan bedoel ik niet met ingewikkelde pastorale plannen - dat laten we maar liever over aan onze bisschoppen - maar hoe bouwen we de Kerk van Christus weer op, hier in deze regio, in onze parochie? Doen wij dit in geloof en in de Liefde van Christus?

Zo ja, dan moeten wij in onze gemeenschap ook de 'Vruchten van de Liefde' zien: vreugde, vrede, geduld, vriendelijkheid, goedheid, trouw, zachtheid, ingetogenheid (Gal. 5,22). Zien wij reeds tekenen van deze vruchten in onze parochies? Moeten wij dan herzien hoe wij onze geloofsgemeenschap in de liefde kunnen opbouwen en gaan handelen naar de woorden van de heilige Johannes van het Kruis (1542-1591): "Breng liefde waar geen liefde is, en je zult liefde vinden?"

En wat is liefde? In de woorden van de Apostel (1Kor. 13): "Al deel ik heel mijn bezit uit, al geef ik mijn lichaam prijs aan de vuurdood: als ik de liefde niet heb, baat het mij niets. De liefde is lankmoedig en goedertieren; de liefde is niet afgunstig, zij praalt niet, zij beeldt zich niets in. Zij geeft niet om de schone schijn, zij zoekt zichzelf niet, zij laat zich niet kwaad maken en rekent het kwade niet aan. Zij verheugt zich niet over onrecht maar vindt haar vreugde in de waarheid. Alles verdraagt zij, alles gelooft zij, alles hoopt zij, alles duldt zij. De liefde vergaat nimmer!".

Amen.